

Bu sayımızda

**“Qloballaşma
və ali təhsildə yeni
meyarlar”**

→səh.3

**V Moskva Beynəlxalq
Təhsil Salonu
çərçivəsində forum**

→səh.4

**Şagirdlərin tədqiqatçılıq
qabiliyyətinin inkişaf
etdirilməsi**

→səh.8

**Inklüziv təhsilin
Skandinaviya
modeli**

→səh.13

“Biz təhsilə, elmə daha da böyük diqqət göstərməliyik”

Prezident and içdi

Bu il aprelin 11-də ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində böyük səs çoxluğu ilə qalib gələrək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilən İlham Əliyev aprelin 18-də Milli Məclisdə andıçmə mərasimi olub.

Azərbaycanın dövlət rəsmiləri, hökumət üzvləri, Milli Məclisin deputatları və Prezidentin ailə üzvlərinin iştirak etdiyi mərasimdə öncə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin prezident seçkilərinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəticələrinin təsdiq edilməsi barədə 2018-ci il 17 aprel tarixli qərarı elan olunub. Sonra ümumxalq səsverməsi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş cənab İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 103-cü maddəsinə uyğun olaraq and içib. Əlini Konstitusiyaya üzərində qoyan Prezident ölkəmizin Əsas Qanununa əməl edəcəyinə, dövlətin müstəqilliyini və ərazi bütövlüyünü qoruyacağına, xalqa ləyaqətlə xidmət edəcəyinə and içib. Ölkəmizin Dövlət himni səsləndikdən sonra Prezident müqəddəs Qurani-Şərifə də əl basaraq and içib ki, xalqımızın əsrlər boyu yaratdığı milli mənəvi dəyərlərə və ənənələrə sadıq qalacaq, onları daim uca tutacaq.

→Ardı səh.2

Bakıda müasir peşə təhsil kompleksi

Koreya Respublikasının mütəxəssislərinin iştirakı ilə Bakıda müasir standartlara uyğun təhsil müəssisəsi - Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi yaradılacaq. Yeni mərkəz tamamilə Koreya təhsil standartları əsasında qurulacaq. Azərbaycan və Koreya hökumətləri arasında əldə edilən razılaşmaya uyğun olaraq bu peşə təhsil müəssisəsi bütün növ zəruri avadanlıqlar, təlim və tədris vəsaitləri ilə təchiz olunacaq. Nümunəvi təhsil müəssisəsi olan Peşə Tədris Mərkəzində təhsil alanların bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli şərait yaradılacaq. Layihəyə uyğun olaraq Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi mexanika, elektronika, elektrik mühəndisliyi, sənayedə quraş-

dırma işləri, tikinti, informasiya texnologiyaları, avtomobil və avtomatlaşdırma istiqamətləri üzrə ən müasir maddi-texniki bazaya sahib olacaq.

Müasir peşə təhsil kompleksi

Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin təhsil standartları və tədris resursları şöbəsinin müdiri Məcid Bayramlının sözlərinə görə, Koreya hökuməti ilə birgə həyata keçirilən layihəyə artıq start verilib: “Müqavilə bağlandıqdan sonra tikinti başlayıb. Binəqədi rayonunda 6 nömrəli peşə liseyinin yerində yeni Peşə Mərkəzi yaradılır. İnfrastruktur tamamilə yenidən qurulur. Tikinti başa çatdıqdan sonra Mərkəzdə qurulacaq avadanlıqlar da Koreyadan gətiriləcək. Bütün proses koreyalı mütəxəssislərin birbaşa rəhbər-

liyi və iştirakı ilə həyata keçiriləcək. Peşə Təhsil Mərkəzində tam yeni formatda, müasir standartlara uyğun tədrisin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub”.

Layihə meneceri, professor Ho Yo deyir ki, tikinti Koreyanın inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün nəzərdə tutulan krediti əsasında həyata keçirilir. Azərbaycanda bu layihənin gerçəkləşməsi üçün müəyyən vəsait ayrılıb. 6430 kvadratmetr ərazidə tamamilə yeni binanın tikintisinə başlanılıb. 4232 kvadratmetr ərazidə mövcud olan bina isə tam müasir standartlara uyğun təmir ediləcək. 18 ay çəkən bu işin sonunda Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi böyük bir kompleks olacaq. Burada 2 əsas korpus, 2 emalatxana binası və 2 tələbə yataqxanası tikiləcək.

Tikinti və təchizatın 2019-cu ilin iyun ayında başa çatacağı nəzərdə tutulub.

Koreya Təhsil Proqramı Azərbaycanda mövcud inkişaf səviyyəsinə uyğunlaşdırılacaq

Peşə Təhsil Mərkəzində tədris 2019-2020-ci təhsil ilindən başlayacaq. Tədris olunacaq proqramdan tutmuş dərslər deyəcək müəllimə qədər hər məqam düşünüldü. Kurikulumlar üzrə müəllimlərin təkmilləşdirilməsi və dərslərlərin təkmilləşdirilməsi üzrə işçi qrupun rəhbəri professor Pan Donq Çanqın fikrincə, peşə təhsilində 3 əsas şərt var və bunlar mütləq ödənməlidir: avadanlıq, dərslər, müəllim.

→Ardı səh.4

“Müəllimlərə qarşı təzyiqlərə son qoymaq lazımdır”

Təhqir olunmuş amerikalı müəllimin harayı

Amerikalı müəllim Culiya Marburqer (Yuta ştatı, Riçmond şəhəri) məktəb rəhbərliyi, şagirdləri və onların valideynləri barədə yazdığı şikayət məzmunlu statusunun 400 mindən çox istifadəçi tərəfindən paylaşılmasından sonra bütün Facebook-da məşhurlaşdı. “Bu gün mən valideynlərlə insidentdən sonra emosional olaraq işləmək qabiliyyətim itirdiyimdən məktəbi tərk etməyə məcbur oldum. Mən artıq bu ilin sonunda məktəbi tərk etməyə qərar vermişdim, lakin bu gün baş verənlərdən sonra belə uzun müddətə məktəbdə qalıb işləyəcəyimi deyə bilmirəm. Valideynlər mənə

qarşı çox nəzakətsiz oldular, onların uşaqları isə daha pis nəzakətsizlik göstərdilər. Məktəb administrasiyası belə vəziyyətlərdə həmişə, deyərsən, xoşbəxt valideynin tərəfini saxlamaqla səhvə yol verir, bu isə mənə müəllimliyimi davam etdirməyə, yəni uşaqları öyrətməyimi imkan vermir”.

Daha sonra müəllim şagirdləri ilə baş vermiş insidentdən sonra sinifdəki görüntüləri əks etdirən şəkilləri statusuna əlavə edib. Şəkillərdə səpələnmiş kitabları və texnikanı, döşəmədə zibil, cınlıms dərsləklər və kimlərsə döşəməyə atdığı saqqızı görmək olar. O, baş ve-

rənlərə görə uşaqları məsuliyyətə çağırmağa çalışıb, ancaq valideynlərdən biri müəllimin haqlı olmadığını qərar verib və onu bütün uşaqların gözü qarşısında kobud surətdə təhqir edib.

“Mən yazıma sinif otağımdakı şəkilləri daxil edirəm. Bunlar son 2 gündə sinifimdə gördüklərimdir. Bu mənim və şagirdlərimin hər gün olduğu sinifdir. Nəzərə alın ki, şagirdlərim tərəfindən zərər vurulmuş və ya məhv edilmiş bir çox predmet mənim şəxsi əmlakımdır və ya onları özüm üçün almışam. Çünki məktəbin büdcəsi yoxdur. Mənim, nəhayət, sinifdə uşaqların məhəl qoymadığı şəxsi və məktəb mülkiyyətində olmayan kifayət qədər əşyam var ki, onların da üstündən xətt çəkirəm, hansılar ki, onlara görə də çox narahatam...”.

→Ardı səh.12

“Mənim üçün bundan daha böyük qürur ola bilməz”

Fərahim Hüseynzadə:

“Renmin Universitetində birinci olan tələbəni, mənim timsalımda isə Azərbaycanı tanıdılar”

Səh.9

Beş dəqiqəlik tənəffüs: yetərlidirmi?

Tədris keyfiyyətinə birbaşa təsir edən mənfi amillər var ki, bunlardan biri də zehni yorğunluqdur. İstər müəllim, istərsə də şagird əgər zehni cəhətdən tam olaraq dərslərə hazırdırsa, burada keyfiyyətli dərslərdən söhbət gedə bilməz. Bəs məktəblərimizdə zehni yorğunluğa səbəb olan amillər hansılardır? Düşünürük ki, burada ən vacib amillər dərslərə tənəffüsün vaxtının azlığı və müəllimlərin fasiləsiz, ara vermədən təkrar dərslərə davam etməsidir.

Bəs beynəlxalq təcrübədə bu məsələyə necə yanaşılır? Dünyanın təhsil sahəsində öndə gedən ölkələrinin təcrübəsinə baxdıqda görürük ki, həmin ölkələrdə məktəblərin, demək olar ki, əksəriyyəti birmüvəlidir. Dərslər saat 9:00-da başlayıb, 16:00-da bitir. Bir sinifdə gün ərzində maksimum 6 saat dərslər tədris olunur. Dərslərə fasilə, yəni tənəffüs 20-30, hətta 40-50 dəqiqəyə qədər uzanır. Bundan başqa, müəllim gün ərzində 30-40 dəqiqəlik fasilələrlə maksimum 5 saat dərslər deyə bilər. Bir müəllimin gün ərzində 5 saatdan çox deyəcəyi dərslər keyfiyyətli hesab olunmur.

İndi isə gəlin bizim məktəblərə nəzər salaq. Öncədən etiraf edək ki, şagird sıxlığı səbəbindən xaricdəki məktəblərdən fərqli olaraq tədris ocaqlarımızın əksəriyyəti, ələlxüsus şəhər məktəbləri ikinüvəlidir.

→Ardı səh.10

“Oxu Günü” keçiriləcək

Aprelin 21-də Heydər Əliyev Mərkəzinin parkında “Oxu Günü” keçiriləcək. “Oxu Günü” uşaq, yeniyetmə və gənclər arasında mütaliə mədəniyyəti və oxu vərdişinin inkişafı, kitaba marağın artırılması məqsədilə təşkil olunur.

“Gəlin birgə oxu yaq!” şüarı altında keçirilən tədbirdə paytaxtın 40 ümumtəhsil məktəb və liseyinin şagirdləri müxtəlif təqdimatlarla çıxış edəcəklər. Məktəblilər bədii əsərlər əsasında hazırlanmış səhnəciklər, pantomim tamaşalar və s. təqdim edəcəklər.

Heydər Əliyev Mərkəzi, Təhsil Nazirliyi, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının təşkilatlığı, “Hədəf Nəşrləri”nin tərəfdaşlığı ilə reallaşdırılacaq tədbir çərçivəsində həmçinin 30-dək nəşriyyat və kitabxana kitab sərgi-yarmarkası təqdim edəcək.

Tədbirə giriş sərbəstdir.

İngilis dilini öyrənənlər üçün dərs nümunələri

LearnEnglish

London's financial centre

Duncan Bannatyne is another very successful British entrepreneur

Richard Branson's company - Virgin Records

Activity 1

Match the word with a definition.

1. admire	2. be successful	3. inspiring	4. risen
5. risk	6. talent	7. ventures	

- a. a possibility that something bad could happen
- b. special ability
- c. get the result you wanted
- d. gone up
- e. respect and think well of
- f. risky business activities that aren't always safe
- g. stimulating people to do things

Activity 2

You are going to read a text about entrepreneurs. Match a word/phrase on the left with one on the right to find out what entrepreneurs do.

1. break	a. a company
2. make	b. an opportunity
3. see	c. money
4. set up	d. risks
5. take	e. rules

Now read the text and find out if you were correct.

Entrepreneurs

Many people are not happy about big business and financial institutions in Britain today. But one person that they admire a lot is an entrepreneur.

Sir Richard Branson is the popular face of business. He sometimes seems like a rock star. He likes to take risks and break the rules.

One of his first ventures was a record shop. Next he made a record company, and later an airline. He also has a radio station, a phone network and a train service. Now he even wants to send tourists into space.

He is like many successful entrepreneurs; when they see an opportunity, they try to make money from it.

If you want to start a business, you need a good idea for a product or service. But you also have to believe in the idea and perhaps lose money. Some of Richard Branson's companies were not so successful.

Entrepreneurs must be good at managing and inspiring their employees. They hire talented people and give them responsibility.

Today, not all young people choose traditional professions. Some set up their own companies – the number of entrepreneurs under 25 has risen recently. It seems Britain still has lots of entrepreneurial spirit.

Activity 3

Match a phrase from the box with a question.

a. Yes, more young people want to start a business.	b. He wants to put people into space.
c. He doesn't seem like a normal businessman.	d. He ran a record shop.
e. No, sometimes they lose money.	f. Yes, they give employees responsibility.

- 1. Why do people admire Richard Branson?
- 2. What was one of Richard Branson's early businesses?
- 3. What is one of Branson's recent business ventures?
- 4. Are entrepreneurs always successful?
- 5. Are entrepreneurs generally good with people?
- 6. Are young people in Britain entrepreneurial?

Activity 4

Fill in the gap with a suitable **verb** from the text.

a. believe in	b. break	c. hire
d. lose	e. set up	f. take

- 1. Are you very traditional or do you often ..... the rules?
- 2. I need to ..... more workers as I have so many new orders.
- 3. If you invest in a company you may ..... money.
- 4. It is not easy to ..... your own business.
- 5. Most people don't like to ..... risks.
- 6. We ..... this product so we are going to invest in it.

Activity 5: Discussion topic

Do you think it is better to work for someone else or have your own business?

Useful link >

This content on video: <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/britain-great>

Answers

Activity 1 1. e; 2. c; 3. g; 4. d; 5. a; 6. b; 7. f
Activity 2 1. e; 2. c; 3. b; 4. a; 5. d
Activity 3 1. c; 2. d; 3. b; 4. e; 5. f; 6. a
Activity 4 1. b; 2. c; 3. d; 4. e; 5. f; 6. a

To find more English language activities visit:
<http://learnenglish.britishcouncil.org>

© British Council 2013

